

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.013.04.2021

Pan
Mariusz Soliwoda
Wójt Gminy Wizna
Urząd Gminy Wizna
pl. kpt. Władysława Raginisa 35
18-430 Wizna

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/053 – Wdrażanie Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Wiznie ¹ , pl. kpt. Władysława Raginisa 35, 18-430 Wizna
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Soliwoda, Wójt Gminy Wizna od 21 października 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Warunki organizacyjno-techniczne wdrażania Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.2. Działania informacyjno-edukacyjne propagujące wiedzę Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze”.3. Proces weryfikacji wniosków o przyznanie dofinansowania.
Okres objęty kontrolą	Od 29 lipca 2019 r. do dnia zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym terminem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Piotr Jurkin, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/83/2021 z 15 czerwca 2021 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej „Urząd”.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Stworzone w Gminie Wizna (dalej: Gmina) warunki organizacyjno-techniczne, ograniczone działania informacyjno-edukacyjne oraz prowadzony w Urzędzie proces weryfikacji wniosków o przyznanie dofinansowania sprzyjały osiągnięciu zakładanych rezultatów Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”⁴ (dalej: Program lub PPCP).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Gmina niezwłocznie przystąpiła do realizacji Programu wspólnie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku (dalej: WFOŚiGW), a w Urzędzie wyznaczono przeszkolonych pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań przewidzianych PPCP. Utworzono odpowiednio wyposażony punkt konsultacyjno-informacyjny Programu, który funkcjonował mimo ograniczeń w związku z sytuacją epidemiologiczną na terenie kraju. W Urzędzie posiadano też częściową wiedzę o budynkach, których właściciele mogliby być potencjalnymi beneficjentami Programu.

Urząd w ograniczonym zakresie podejmował czynności informacyjno-edukacyjne propagujące wiedzę o Programie, umożliwiające dotarcie z stosowną informacją do jak największej liczby mieszkańców, w tym osób dotkniętych ubóstwem energetycznym. W prawidłowo oznakowanym punkcie konsultacyjno-informacyjnym osobom zainteresowanym przekazywano informacje o PPCP oraz udostępniano ulotki. Ponadto do dnia zakończenia kontroli, wbrew postanowieniom Aneksu nr 1 /2021 do porozumienia z 22 lipca 2019 r. zawartego z WFOŚiGW, nie organizowano dla mieszkańców Gminy spotkań (w tym online) informujących o zasadach Programu.

W Urzędzie poprawnie zweryfikowano i przekazano WFOŚiGW w wymaganym terminie 15 wniosków o dofinansowanie z Programu pomimo braku odrębnych pisemnych instrukcji postępowania z tego zakresu. Zaświadczenia o dochodach na potrzeby Programu wydawano w oparciu o dokumenty dostarczone przez wnioskodawców i po weryfikacji deklarowanych dochodów. Trzy zaświadczenia (z siedmiu) sporządzono z wykorzystaniem dedykowanego systemu informatycznego. Z opóźnieniem wynoszącym 15 dni w stosunku do terminu określonego w aneksie nr 1/2020 z 31 grudnia 2020 r. przekazano do WFOŚiGW wnioski o wypłatę należnych środków finansowych za pierwszy kwartał 2021 roku.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Warunki organizacyjno-techniczne wdrażania Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”

Opis stanu faktycznego

1.1. Porozumienie ustalające zasady wspólnej realizacji Programu zostało zawarte pomiędzy Gminą (reprezentowaną przez Zastępcę Wójta) i WFOŚiGW (reprezentowanym przez Prezesa Zarządu) 22 lipca 2019 r.⁵ Zgodnie z zawartym na lata 2019-2029 porozumieniem do zadań Gminy należało m.in.: 1] przygotowywanie wniosków wraz z wnioskodawcami pod kątem spełnienia wymagań określonych w Programie; 2] podejmowanie działań doradczych mających na celu zidentyfikowanie budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami; 3] weryfikacja wniosków o dofinansowanie złożonych w Gminie; 4] przekazywanie do WFOŚiGW zweryfikowanych wniosków w ciągu pięciu dni roboczych od zakończenia weryfikacji; 5] zagwarantowanie dostępności wnioskodawcom przeszkolonego przez WFOŚiGW pracownika; 6] zapewnienie stanowiska komputerowego umożliwiającego złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach Programu oraz jego wydruk; 7] pomoc wnioskodawcom przy wypełnianiu wniosku o płatność. Do zadań WFOŚiGW należało z kolei m.in. zapewnienie przeszkolenia pracowników Gminy w zakresie niezbędnym do realizacji zadań oraz informowanie o każdorazowej zmianie Programu. W porozumieniu wskazano, że każda ze stron będzie pokrywała we własnym zakresie koszty realizacji swoich obowiązków.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery z jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

⁵ W dniu 5 lipca 2019 r. WFOŚiGW w Białymstoku wystąpił z propozycją zawarcia Porozumienia.

Powyższe porozumienie zmieniono aneksem nr 1/2020 z 31 grudnia 2020 r., w którym określono m.in. zasady promocji oraz realizacji Programu, w tym wsparcia i obsługi wnioskodawców w procesie składania wniosków o podstawowy i podwyższony poziom dofinansowania oraz uzyskiwania i rozliczania dofinansowania. Zgodnie z zawartym aneksem do zadań Gminy należało m.in.: 1] udzielanie informacji o Programie osobom zainteresowanym złożeniem wniosku o dofinansowanie; 2] podejmowanie działań mających na celu zidentyfikowanie budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami i przedstawienie im korzyści płynących z wzięcia udziału w Programie; 3] wsparcie wnioskodawców w zakresie przygotowywania wniosków o dofinansowanie, w tym pod kątem spełnienia wymagań określonych w Programie; 4] zagwarantowanie dostępności przeszkolonego przez WFOŚiGW pracownika, który będzie informował o Programie i pomagał przy wypełnianiu wniosków o dofinansowanie; 5] zapewnienie stanowiska komputerowego z dostępem do Internetu, spełniającego wymogi bezpieczeństwa informacji i umożliwiającego złożenie wniosku o dofinansowanie oraz jego wydruk; 6] przekazywanie niezwłocznie (nie później niż pięć dni roboczych od złożenia w Gminie) do WFOŚiGW wniosków o dofinansowanie; 7] pomoc wnioskodawcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania, w tym przy poprawnym wypełnianiu wniosku o płatność oraz kompletowaniu wymaganych załączników. W aneksie podkreślono, że od 1 października 2020 r. wójt, burmistrz lub prezydent miasta zobowiązany jest do wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej, która zamierza złożyć w WFOŚiGW wnioski o podwyższony poziom dofinansowania. Ponadto w aneksie uregulowano zasady pokrywania kosztów ponoszonych przez Gminę przy realizacji Programu lub tworzeniu warunków do jego wdrażania. Ustalono, że WFOŚiGW pokryje koszty obsługi zadań wykonywanych przez Gminę, w ten sposób, że: 1] Gmina otrzyma kwotę w wysokości 100 zł za wniosek o podwyższony poziom dofinansowania złożony w ramach Programu zawierający zaświadczenie o dochodzie wydane przez Gminę, który został przekazany do WFOŚiGW za jej pośrednictwem; 2] Gmina otrzyma kwotę w wysokości 50 zł za wniosek o podwyższony poziom dofinansowania złożony w ramach Programu, który został przekazany do WFOŚiGW za pośrednictwem Gminy, ale zaświadczenie o dochodzie zostało wydane przez inną Gminę; 3] Gmina otrzyma kwotę w wysokości 50 zł za wniosek o podwyższony poziom dofinansowania zawierający zaświadczenie o dochodzie wydane przez Gminę, złożony w ramach Programu bez pośrednictwa Gminy. Podkreślono, że Gmina otrzyma środki finansowe za wydane zaświadczenie o dochodzie z unikatowym numerem tylko wtedy, kiedy będzie ono wydane przy użyciu dedykowanego systemu informatycznego. Należne Gminie środki finansowe miały być wypłacane przez WFOŚiGW na podstawie wniosków Gminy składanych w terminie do 14 dni po zakończeniu kwartału.

Aneks nr 1/2021 z 26 maja 2021 r. do porozumienia z 22 lipca 2019 r. wprowadzono kolejne zmiany. Oprócz zadań przyjętych aneksem nr 1/2020, Gmina zobowiązała się m.in. do uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno-informacyjnego, w zakresie którego będą realizowane następujące działania: 1] organizacja spotkań informujących o zasadach Programu dla mieszkańców, w tym minimum jedno w kwartale (pierwsze powinno odbyć się w ciągu 30 dni od dnia wejścia w życie postanowień dotyczących punktu konsultacyjno-informacyjnego), minimum cztery spotkania w roku (w sytuacji stanu epidemii dopuszczalne spotkania online); 2] wydruk i zapewnienie dostępności przynajmniej w punkcie konsultacyjno-informacyjnym materiałów informacyjnych i promocyjnych o Programie; 3] przekazywanie wnioskodawcom informacji dotyczących Programu, w tym określonych w Programie dopuszczalnych warunkach łączenia dofinansowania przedsięwzięć z innymi programami finansowanymi ze środków publicznych; 4] wizyty u mieszkańców połączone z oceną obecnego źródła ciepła i potrzebą jego wymiany oraz wstępną analizą stanu budynku pod kątem termomodernizacji; 5] rozsyłanie materiałów informacyjnych do potencjalnych wnioskodawców Programu zachęcających do złożenia wniosku o dofinansowanie – liczba adresów musi się równać minimum 20% liczby budynków jednorodzinnych na terenie Gminy w roku, w którym prowadzony jest punkt konsultacyjno-informacyjny; 6] przeprowadzanie anonimowych ankiet wśród mieszkańców z zakresu ochrony powietrza i programów pomocowych, w przypadku wystąpienia przez WFOŚiGW

z taką prośbą do Gminy⁶; 7] prowadzenie innych działań mających na celu propagowanie Programu (jeżeli Gmina będzie widziała taką potrzebę). Zmodyfikowano także zasady pokrywania kosztów ponoszonych przez Gminę. WFOŚiGW zobowiązał się pokryć koszty obsługi zadań realizowanych przez Gminę w okresie od 1 kwietnia 2021 r. do upływu roku od dnia podpisania aneksu w kwocie do 30,0 tys. zł zgodnie z minimalnymi wymaganiami uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno-informacyjnego w Gminie oraz katalogiem kosztów kwalifikowanych, w tym m.in. koszty osobowe, wyposażenia oraz prowadzenia działań edukacyjnych i informacyjnych. Dodatkowo ustalono, że WFOŚiGW pokryje koszty obsługi zadań realizowanych przez Gminę, w ten sposób, że: 1] Gmina otrzyma kwotę w wysokości 150 zł za wniosek o podwyższony poziom dofinansowania złożony w ramach Programu zawierający zaświadczenie o dochodzie wydane przez Gminę, który został przekazany do WFOŚiGW za pośrednictwem Gminy; 2] Gmina otrzyma kwotę w wysokości 75 zł za wniosek o podwyższony poziom dofinansowania złożony w ramach Programu, który został przekazany do WFOŚiGW za pośrednictwem Gminy, ale zaświadczenie o dochodzie zostało wydane przez inną Gminę; 3] Gmina otrzyma kwotę w wysokości 75 zł za wniosek o podwyższony poziom dofinansowania zawierający zaświadczenie o dochodzie wydane przez Gminę, złożony w ramach Programu bez pośrednictwa Gminy; 4] Gmina otrzyma kwotę w wysokości 50 zł za wniosek o podstawowy poziom dofinansowania złożony w ramach Programu, który został przekazany do WFOŚiGW za pośrednictwem Gminy. Należne Gminie środki finansowe miały być wypłacane przez WFOŚiGW na podstawie wniosków Gminy składanych w terminie do 21 dni po zakończeniu kwartału.

(akta kontroli str. 4-49, 263)

1.2. W regulaminie organizacyjnym Urzędu⁷ żadnej z jego komórek organizacyjnych nie przypisano zadań dotyczących wdrażania Programu na terenie Gminy. Natomiast prowadzenie spraw z zakresu realizacji Programu powierzono pracownikowi odpowiadającemu za realizację zadań w ramach robót publicznych⁸ oraz inspektorowi na samodzielny stanowisku pracy ds. środowiska⁹, a od 29 czerwca 2021 r. zadania te zostały wpisane do jego zakresu obowiązków. Zobowiązano go do prowadzenia spraw związanych z realizacją zadań określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska, w tym prowadzenie punktu, obsługi wniosków w ramach programu „Czyste Powietrze”. Ponadto Wójt Gminy, zgodnie z obowiązującą w Urzędzie Polityką ochrony danych osobowych¹⁰, upoważnił ww. pracownika do przetwarzania danych osobowych w zakresie pełnionych obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku, tj. danych osobowych (imiona, nazwisko, numer PESEL, nr telefonu, adres zamieszkania, adres-email, nr rachunku bankowego, adres budynku) osób zgłaszających wnioski o dofinansowania w ramach programu „Czyste Powietrze”.

Od grudnia 2020 roku zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego były wydawane przez upoważnionego pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Włźnie¹¹ z wykorzystaniem dedykowanego systemu informatycznego zakupionego w 7 grudnia 2020 roku¹². Zagadnienie to szerzej opisano w pkt. 3.3. niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str. 50-80, 101, 247, 252-253)

⁶ Do dnia rozpoczęcia kontroli WFOŚiGW nie występował z taką prośbą do Gminy.

⁷ Regulamin przyjęto zarządzeniem nr 28/2020 Wójta Gminy Wizny z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Wizna.

⁸ Poleceniem nr OR.2003.21b.2019 z 5 sierpnia 2019 r. powierzono wykonywanie zadań związanych z realizacją porozumienia z 22 lipca 2019 r. w sprawie realizacji programu priorytetowego „Czyste powietrze” – wsparcie merytoryczne dla wnioskodawców. Pracownik ten realizował przedmiotowe zadania do października 2020 r.

⁹ Poleceniem nr OR.2003.21a.2019 z 5 sierpnia 2019 r. powierzono wykonywanie zadań związanych z realizacją porozumienia z 22 lipca 2019 r. w sprawie realizacji programu priorytetowego „Czyste powietrze” – pomoc przy wypełnianiu wniosków.

¹⁰ Przyjęta Zarządzeniem Wójta Gminy Wizna nr 35/2020 z 31 grudnia 2020 r.

¹¹ Upoważnienie nr OR.0052.22.2020 z 2 listopada 2020 r. do wydawania zaświadczeń w celu potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i gospodarki Wodnej „Czyste Powietrze”.

¹² Do dnia rozpoczęcia kontroli WFOŚiGW nie wydał rekomendacji, co do preferowanego systemu informatycznego służącego do wydawania zaświadczeń o dochodach. Na zakup licencji (do użytku OPS) Urząd 21 grudnia 2020 r. wydał kwotę 599 zł.

1.3. Obaj ww. pracownicy Urzędu w 2019 roku uczestniczyli w trzech szkoleniach i warsztatach organizowanych przez WFOŚiGW¹³. Zakres szkoleń obejmował zagadnienia niezbędne do realizacji zadań Gminy określonych w porozumieniu i aneksach opisanych w pkt. 1.1 wystąpienia pokontrolnego., tj. m.in. zasady ogólne Programu, przygotowywanie i ocena wniosków o dofinansowanie, kontrola wniosku o płatność, poziomy dofinansowania, warunki łączenia dofinansowania. Ponadto w dniu 25 maja 2021 r. dwóch pracowników Urzędu wzięło udział w szkoleniu on-line zorganizowanym przez WFOŚiGW z zakresu zasad funkcjonowania programu i wypełniania wniosków. Zdaniem zastępcy Wójta liczba pracowników oddelegowanych do realizacji zadań przy ww. programie jest wystarczająca, o czym świadczy liczba złożonych wniosków. (akta kontroli str. 81-88, 120-122)

1.4. Urząd posiadał częściową wiedzę o budynkach, których właściciele mogliby być potencjalnymi beneficjentami Programu.

W 2017 roku w celu uzyskania informacji niezbędnych do wypełnienia obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie¹⁴ przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców dotyczące m.in. ochrony powietrza na terenie Gminy. Spośród 1000 rozesłanych otrzymano 515 ankiet¹⁵, z których wynikało m.in., że 469 ankietowanych gospodarstw domowych wykorzystywało do ogrzewania budynku węgiel bądź drewno, 27 - ekogroszek, 10 - pellet, osiem – olej opałowy, a jedno gaz.

W *Gminnym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej*¹⁶ opracowanym w 2015 roku założono, że jednym z wyznaczników stanu budynków pod względem termoizolacyjności jest okres budowy lub termomodernizacji, gdyż działania te są wykonywane zgodnie ze standardami obowiązującymi w okresie ich przeprowadzania. Przeprowadzono badania określające strukturę budynków mieszkalnych według okresu ich powstania¹⁷. Wynika z nich m.in., że: 1] przed 1979 rokiem wybudowano 25,97% budynków położonych na terenie Gminy; 2] w latach 1980-1989 powstało ich 15,32%; 3] między 1990, a 1999 rokiem - 14,23%; 4] od 2000 do 2009 oddano do użytku 30,14% tego rodzaju budynków; 5] a po 2010 - 14,34%. Oszacowano¹⁸ strukturę użycia paliw w Gminie na cele ogrzewania i przygotowania posiłków w gospodarstwach domowych, z której wynika, że 75,18% gospodarstw domowych wykorzystuje do ww. celów drewno, 22,49% węgiel, 2,75% ekogroszek, a 1,63% inne źródła energii.

Z kolei w 2019 roku na potrzeby realizacji projektu *Instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii na potrzeby budynków mieszkalnych w gminie Wizna*¹⁹ przeprowadzono ankietę wśród osób zainteresowanych instalacją kolektorów słonecznych lub paneli fotowoltaicznych. Z otrzymanych 169 ankiet wszyscy zadeklarowali chęć zainstalowania ww. urządzeń celem wykorzystywania wyprodukowanego prądu do ogrzewania wody lub pomieszczeń. Zastępca wójta dodał, że: (...) *na terenie Gminy Wizna nie ma sieci gazowej, zaś istniejąca sieć energetyczna nie jest przystosowana do przejścia mieszkańców gminy na ogrzewanie z wykorzystaniem tego nośnika energii. Wymagane są bardzo duże nakłady inwestycyjne aby było możliwe wytwarzanie energii cieplnej / podgrzewanie wody z wykorzystaniem prądu.*

Urząd nie posiadał natomiast danych o liczbie właścicieli budynków jednorodzinnych²⁰ kwalifikujących się ewentualnie do uzyskania podwyższonego poziomu dofinansowania z Programu czy osób zamieszkujących budynki wielorodzinne zainteresowanych uczestnictwem w PPCP. Zastępca Wójta Gminy wyjaśnił, że: *Beneficjentem programu jest*

¹³ 18 lipca, 18 września i 14 listopada.

¹⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 250.

¹⁵ Ankietę przeprowadzono wśród właścicieli domów jednorodzinnych.

¹⁶ Przyjętego uchwałą nr XII/511/15 Rady Gminy Wizna z 22 października 2015 r.

¹⁷ Jeśli budynek budowany był wcześniej, lecz potem termomodernizowany, to jako rok budowy przyjęto rok termomodernizacji, gdyż z punktu widzenia planowania gospodarki energetycznej w Gminie istotny jest nie sam rok powstania budynku, co jego standard cieplny.

¹⁸ Opracowano na podstawie badań ankietowych.

¹⁹ Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej V Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 5.1 Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii. Do dnia zakończenia kontroli Projekt oczekuje na rozstrzygnięcie.

²⁰ Z ewidencji gruntów i budynków oraz bazy mieszkańców systemu gospodarowania odpadami wynika, że na terenie Gminy jest 1044 jednorodzinne budynki mieszkalne.

osoba fizyczna będąca właścicielem lub współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą, co skutkuje brakiem możliwości dofinansowania osób zamieszkujących budynki wielorodzinne i dlatego Urząd (...) nie posiadał danych o tego rodzaju wnioskodawcach. (akta kontroli str. 89-100, 140, 270)

1.5. Na terenie Gminy utworzono jeden punkt konsultacyjno-informacyjny Programu. Funkcjonuje on w Urzędzie na parterze budynku przy stanowisku pracy inspektora ds. środowiska (pokój nr 2). Natomiast pomieszczenie do obsługi mieszkańców składających stosowne wnioski znajdowało się na piętrze, gdzie zgodnie z wymogami porozumienia zawartego z WFOŚiGW, zapewniono komputer z dostępem do Internetu umożliwiając potencjalnym wnioskodawcom złożenie wniosku o dofinansowanie oraz jego wydruk. Komputer, zgodnie z obowiązującym w Urzędzie Regulaminem ochrony danych osobowych, zabezpieczony był hasłem o odpowiedniej złożoności. Zapewniono zachowanie poufności oraz ochronę danych osobowych. (akta kontroli str. 108-115, 129)

1.6. W związku z sytuacją epidemiologiczną na terenie kraju Wójt Gminy zarządzeniem wewnętrznym nr 9/2020 z 9 kwietnia 2020 r. wprowadził m.in. Regulamin pracy zdalnej w Urzędzie oraz zarządzeniem nr 12/2021 z 12 maja 2021 r. do odwołania zmiany w organizacji, w tym zasady postępowania z osobą, co do której zachodzi podejrzenie zarażenia koronawirusem, czy organizację pracy w przypadku objęcia kwarantanną lub izolacją pracowników Urzędu. Przedmiotowe zmiany polegały m.in. na wykonywaniu zadań niezbędnych do zapewnienia pomocy obywatelom, przejściu w określonych sytuacjach na pracę zdalną czy zasad postępowania po opuszczeniu pomieszczeń przez interesantów. Ponadto na tablicy ogłoszeń Urzędu zamieszczono zasady obsługi interesantów w Urzędzie w związku z wprowadzeniem stanu epidemii, m.in. zgodnie z którymi przy wejściu do budynku należy zdezynfekować ręce, zachować minimalny 1,5 metrowy dystans między osobami czy przemieszczać się po Urzędzie w maseczce lub przyłbicy ochronnej. (akta kontroli str. 116-119, 264-269)

1.7. W latach 2019-2021 (do dnia 26 lipca 2021 r.) na terenie gminy Wizna nie obowiązywał żaden gminny program wymiany pieców i wspierania termomodernizacji budynków mieszkalnych finansowany ze środków własnych gminy. Zastępca Wójta wyjaśnił, że nie uchwalono przedmiotowego programu ze względu na brak środków finansowych, które mogłyby być przeznaczone na ten cel przy jednoczesnym realizowaniu zadań własnych niezbędnych do wykonania na rzecz lokalnej społeczności. (akta kontroli str. 101, 120-122)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia niezwłoczne podpisanie przez Gminę porozumienia z WFOŚiGW dotyczącego realizacji Programu. Wyznaczono i przeszkolono pracowników odpowiedzialnych za wykonywanie zadań w przewidzianych PPCP. Utworzono odpowiednio wyposażony punkt konsultacyjno-informacyjny, do którego dostęp nie był ograniczony mimo sytuacji epidemiologicznej na terenie kraju. Urząd posiadał również częściową wiedzę o budynkach, których właściciele mogliby być potencjalnymi beneficjentami Programu.

OBSZAR

2. Działania informacyjno-edukacyjne propagujące wiedzę o Programie Priorytetowym Czyste Powietrze

Opis stanu
faktycznego

2.1. Działania informacyjno-edukacyjne Urzędu propagujące wiedzę o Programie oraz dotyczące uruchomienia w Urzędzie punktu konsultacyjno-informacyjnego polegały na: 1] przedstawieniu na sesjach Rady Gminy Wizna²¹ m.in. informacji o podpisaniu porozumienia z WFOŚiGW, uruchomieniu w Urzędzie punktu informacyjnego z pomocą, którego można wypełnić i złożyć wniosek o dofinansowanie m.in. wymiany starych pieców opalanych węglem; 2] zaprezentowaniu na stronach internetowych Gminy²² zmian w PPCP

²¹ Przedmiotowe sesje odbyły się w dniach: 23 sierpnia 2019 r., 29 stycznia i 25 czerwca 2020 r.

²² <https://wizna.pl>.

dotyczących progów dochodowych oraz zakupu i montażu kotłów opalanych węglem; 3] zamieszczeniu w biuletynie gminnym²³ informacji o PPCP. Do zagadnienia tego odniesiono się także w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Zgodnie z wymogami porozumienia zawartym z WFOŚiGW, w punkcie konsultacyjno-informacyjnym udostępniano materiały informacyjne i promocyjne o Programie. Do dnia zakończenia kontroli:

- WFOŚiGW nie występował do Urzędu z prośbą o przeprowadzanie wśród mieszkańców Gminy anonimowych ankiet z zakresu ochrony powietrza i programów pomocowych, czy też z propozycją uruchomienia na terenie Gminy mobilnego biura Programu,
- Urząd nie organizował dla mieszkańców spotkań (w tym spotkań online) informujących o zasadach Programu, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Nie rozsyłano też materiałów informacyjnych do potencjalnych wnioskodawców Programu. Zastępca Wójta wyjaśnił, że nie rozsyłano materiałów zachęcających m.in. do złożenia wniosku o dofinansowanie do potencjalnych wnioskodawców programu ze względów finansowych. Prowadzenie działań edukacyjnych będzie możliwe dzięki środkom finansowym otrzymanym z WFOŚiGW w ramach Porozumienia z dnia 26 maja 2021 r.

(akta kontroli str. 90, 102-115, 124-129)

2.2. Informacje dotyczące PPCP mieszkańcy Gminy mogli uzyskać w siedzibie Urzędu na parterze budynku w pokoju nr 2. Oznaczono go w sposób zapewniający łatwą jego lokalizację. Informacje o punkcie zamieszczono obok pomieszczenia, w którym on funkcjonował.

(akta kontroli str. 108-115, 129)

2.3. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie opracowano strategii działania, w tym informacyjnych i wspomagających (w szczególności skierowanych do osób dotkniętych ubóstwem energetycznym) w celu przekonania mieszkańców do skorzystania z dofinansowania z PPCP. Nie podejmowano innych działań, poza wymienionymi w pkt 2.1. niniejszego wystąpienia, by dotrzeć do mieszkańców Gminy, w tym do osób o szczególnie niskich dochodach. Zastępca Wójta wyjaśnił, że nie opracowano strategii działań informacyjnych i wspomagających w szczególności skierowanych do osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, w celu przekonania mieszkańców do skorzystania z dofinansowania programu Czyste Powietrze z powodu dużej ilości obowiązków ciążących na jednostce oraz ograniczeniom kadrowym.

(akta kontroli str. 101, 126-129, 270)

2.4. Zastępca Wójta wyjaśnił, że: (...) *Podczas trwania epidemii Covid-19 realizowano na bieżąco wnioski o dofinansowanie z PPCP, wydawano zaświadczenia i przeprowadzano konsultacje z potencjalnymi wnioskodawcami przy zachowaniu reżimu sanitarnego. W urzędzie udostępnione były środki ochrony osobistej oraz płyn dezynfekcyjny (...) konsultacje, przyjmowanie wniosków oraz wydawanie zaświadczeń odbywało się bez przeszkód. Dla zapewnienia bezpieczeństwa na stanowiskach bezpośredniej obsługi petentów zamontowano osłony ochronne z plexi, zmniejszające ryzyko rozprzestrzeniania się chorób przenoszonych drogą kropelkową.*

(akta kontroli str. 98-100)

2.5. Urząd nie brał udziału w pilotażach związanych z wprowadzaniem nowych rozwiązań Programu, a do dnia zakończenia kontroli WFOŚiGW nie występował do Urzędu z propozycją realizacji takich pilotaży.

(akta kontroli str. 90)

2.6. Zaświadczenie o dochodach wydawane były przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiźnie od 25 listopada 2020 r.²⁴ Zastępca Wójta wyjaśnił, że: *Gmina udostępniła informacje o rozpoczęciu wydawania zaświadczeń o dochodach dla osób uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania w trakcie trwania kontroli w formie ogłoszenia przed punktem informacyjno-konsultacyjnym. Każdorazowo podczas udzielania informacji zainteresowanemu złożeniem wniosku mieszkańcy odbywała się weryfikacja dot. uprawnienia do jego złożenia. Jeśli wnioskodawca kwalifikował się do podwyższonego*

²³ Informator wydawany jest raz w roku i bezpłatnie udostępniany mieszkańcom Gminy.

²⁴ Pierwsze żądanie o wydanie zaświadczenia o dochodach wpłynęło od OPS w Wiźnie 9 listopada 2020 r.

poziomu dofinansowania, został przekierowany do gminnego ośrodka pomocy społecznej, zlokalizowanego w budynku Urzędu Gminy Wizna. (akta kontroli str. 120-122, 141-247)

2.7. Na stronie internetowej Gminy umieszczono jedynie informacje dotyczące PPCP²⁵, które opisano w pkt. 2.1. niniejszego wystąpienia. Na stronach Biuletynu Informacji Publicznej (dalej: BIP) Urzędu Gminy nie stwierdzono żadnych danych / informacji dotyczących Programu, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. (akta kontroli str. 108-115)

2.8. W okresie objętym kontrolą z budżetu Gminy nie ponoszono wydatków na działania informacyjne i edukacyjne związane z PPCP. (akta kontroli str. 101, 134)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą Urząd nie realizował działań propagujących rozwiązania zmniejszające zużycie energii na obszarze Gminy, w tym w ramach PPCP, mimo takiego obowiązku wynikającego z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne²⁶. Zgodnie z ww. przepisem do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy m.in. planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Gminy (pkt 1) oraz planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze Gminy (pkt 4).

Nie podejmowano także działań polegających m.in. na: 1] prowadzeniu akcji edukacyjnych mających na celu uświadamianie społeczeństwa o szkodliwości spalania paliw niekwalifikowanych i odpadów czy korzyściach płynących z działań związanych z ograniczeniem emisji pyłów, 2] promocji nowoczesnych, niskoemisyjnych źródeł ciepła oraz źródeł energii odnawialnej, ze wskazaniem źródeł ich finansowania oraz dotowania wymiany, 3] informowanie mieszkańców o możliwości uzyskania dopłat i skorzystania z różnego rodzaju programów, określonych w uchwale Sejmiku Województwa Podlaskiego zmieniającej uchwałę w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podlaskiej”²⁷. Podejmowane działania ograniczały się jedynie do zadań opisanych w pkt 2.1. niniejszego wystąpienia oraz udzielania informacji w ramach PPCP osobom, które same o taką informację wystąpią, bezpośrednio w siedzibie Urzędu.

Zastępca Wójta wyjaśnił, że: *Gmina nie prowadziła działań informacyjno-edukacyjnych w tym w zakresie zasad uczestnictwa / funkcjonowania programu czyste Powietrze ze względu na brak środków finansowych i mnogość zadań do realizacji przy ograniczonych możliwościach kadrowych. Przedmiotowe działania będą podejmowane w ramach środków finansowych otrzymywanych z WFOŚiGW poprzez zakup i dystrybucję materiałów promocyjnych (...) oraz organizację spotkań promujących Program Priorytetowy Czyste Powietrze.* (akta kontroli str. 101, 120-122, 270)

2. Do dnia 26 lipca 2021 r. Urząd nie organizował spotkań informujących (w tym online) o zasadach Programu dla mieszkańców Gminy, mimo takiego zobowiązania wynikającego z § 2 pkt 6 Aneksu nr 1 z 26 maja 2021 r. do Porozumienia z 22 lipca 2019 r.²⁸ Zastępca Wójta wyjaśnił, że: Gmina Wizna nie organizowała spotkań informacyjnych dla mieszkańców o zasadach i warunkach uczestnictwa w programie Czyste Powietrze z powodu przeoczenia tego obowiązku. Działania w tym zakresie zostaną podjęte zgodnie z warunkami określonymi w porozumieniu w WFOŚiGW. (akta kontroli str. 38-40, 90, 120-122)

²⁵ Data ostatniej modyfikacji - 15 czerwca 2021 r.

²⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 716 t.j.

²⁷ Uchwała nr XIX/238/2020 z dnia 8 czerwca 2020 r. Dz. Urz. woj. podlaskiego 2020.2879 z 19 czerwca 2020 r. Kierunki działań w zakresie edukacji ekologicznej.

²⁸ Pierwsze spotkanie powinno się odbyć w ciągu 30 dni od dnia wejścia w życie postanowień Aneksu nr 1 do Porozumienia z 26 maja 2021 r.

3. Na stronach internetowych Urzędu zamieszczono fragmentaryczne informacje dotyczące zmian w PPCP w zakresie progów dochodowych oraz możliwości zakupu i montażu kotłów opalanych węglem. Natomiast na stronach BIP Urzędu nie opublikowano żadnych danych czy informacji propagujących wiedzę o zasadach uczestnictwa w PPCP, co było niegodne z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej²⁹. Przepis artykułu 8 ust. 3 ww. ustawy stanowi, że podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 (w tym organy władzy publicznej), obowiązane są do udostępniania w BIP informacje publiczne, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3, pkt 4 lit. a tiret drugi, lit. c i d i pkt 5. Podmioty te mogą udostępniać w BIP również inne informacje publiczne. Zgodnie z definicją informacji publicznej zawartą w art. 1 ust.1 przedmiotowej ustawy, każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w tej ustawie. Artykuł 6 ust. 1 pkt. 1 lit. c ustawy wskazuje, że udostępnieniu podlega informacja publiczna w szczególności o programach w zakresie realizacji zadań publicznych, sposobie ich realizacji, wykonywaniu i skutkach realizacji tych zadań. W przepisie tym w zakresie informacji o polityce wewnętrznej i zagranicznej chodzi o szeroko rozumianą politykę administracyjną, a więc faktyczną działalność władzy i administracji publicznej w zakresie wykonania określonych zadań na rzecz państwa i obywateli. Ponadto zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt. 1 ustawy o samorządzie gminnym, jednostki te jako zadanie własne w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, mają wpisane zadanie dotyczące ochrony środowiska i przyrody. W efekcie wdrażanie PPCP jak najbardziej wpisuje się jako jeden ze sposobów realizacji tego zadania przez daną jednostkę samorządu terytorialnego. Zastępca Wójta wyjaśnił, że brak takich informacji na stronach BIP Urzędu wynika z przeoczenia. Dodał, że: *Materiały dotyczące programu były (...) dostępne w siedzibie Urzędu.*

W trakcie kontroli udostępniono na stronach Internetowych BIP Urzędu informacje o Programie m.in. dotyczące: działalności punktu informacyjno-konsultacyjnego czy aktualnych zmian, w tym kryteriów dochodowych w uprawniających do uzyskania podwyższonego poziomu dofinansowania. W związku z usunięciem nieprawidłowości w trakcie trwania kontroli NIK odstępuje od formułowania wniosku pokontrolnego.

(akta kontroli str. 90, 101, 108-115, 120-122, 137-138)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizowanie przez Urząd w ograniczonym zakresie czynności informacyjno-edukacyjnych propagujących wiedzę o Programie, umożliwiających dotarcie z stosowną informacją do jak największej liczby mieszkańców, w tym osób dotkniętych ubóstwem energetycznym. W prawidłowo oznakowanym punkcie konsultacyjno-informacyjnym osobom zainteresowanym przekazywano informacje o PPCP oraz udostępniano ulotki. Ponadto do dnia zakończenia kontroli Urząd, wbrew postanowieniom porozumienia zawartego z WFOŚiGW, nie zorganizował dla mieszkańców Gminy spotkań (w tym spotkań online) informujących o zasadach Programu.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Proces weryfikacji wniosków o przyznanie dofinansowania

3.1. W Urzędzie nie opracowano odrębnych pisemnych zasad (procedur, instrukcji) postępowania z wnioskami o przyznanie dofinansowania z Programu, w tym ich przyjmowania w Urzędzie, ewidencjonowania i weryfikowania. W tym zakresie wykorzystywano szczegółowe procedury weryfikacji wniosku o dofinansowanie wraz z kartą oceny wniosku udostępnione przez WFOŚiGW. Zastępca Wójta wyjaśnił, że (...) *Fundusz nie wymagał specjalnej instrukcji postępowania. Wszystkim zainteresowanym Programem mieszkańcom została zapewniona pomoc przeszkolonego pracownika Gminy zarówno przy wypełnianiu wniosków, ich rozliczaniu jak i informowaniu o zasadach PPCP.*

(akta kontroli str. 90, 139-140)

3.2. Do 18 czerwca 2021 r. do Urzędu wpłynęło siedem wniosków o wydanie zaświadczenia określonego w art. 411 ust. 10g-10s Prawa ochrony środowiska. Do tego dnia:

²⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 2175 t.j.

- wydano siedem zaświadczeń, w tym jedno osobie, która ze względu na położenie budynku zobowiązana była do złożenia wniosku o dofinansowanie wg. właściwości miejsca położenia budynku³⁰,
- spośród ww. osób, którym wydano zaświadczenia, trzy złożyły za pośrednictwem Urzędu wnioski o dofinansowanie z Programu, a Urząd nie posiadał wiedzy o złożonych wnioskach o dofinansowanie składanych bez jego pośrednictwa. (akta kontroli str. 142-250)

3.3. Wszystkim siedmiu wydanych zaświadczeniom nadano unikatowe numery. W okresie od 25 listopada do 2 grudnia 2020 r. pierwsze cztery zaświadczenia wydano bez użycia dedykowanego programu informatycznego. Natomiast kolejne trzy³¹ z wykorzystaniem systemu informatycznego opisanego w pkt. 1.2 wystąpienia pokontrolnego, co odpowiadało wymogom porozumienia opisanego w pkt. 1.1 niniejszego wystąpienia. Zastępca Wójta wyjaśnił, że: *Po przeprowadzonym rozeznaniu pomiędzy gminami, zakupiono oprogramowanie w dniu 21 grudnia 2020 r. i dopiero od tego momentu możliwe było wydawanie zaświadczeń za pomocą dedykowanego oprogramowania.*

(akta kontroli str. 139-140,142, 248-250)

3.4. Spośród siedmiu zaświadczeń przygotowanych przez OPS w Wiźnie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego trzy wydano w terminie zgodnym z art. 217 § 3 KPA³². Pozostałe cztery od 14 do 16 dni od daty wpłynięcia do Urzędu żądania wydania przedmiotowego dokumentu. W tych przypadkach wnioskodawcom doręczono zawiadomienie o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy, o którym mowa w art. 36 § 1 i § 2 w związku z art. 35 § 3 KPA. Zastępca Wójta wyjaśnił, że: *Zaistniała sytuacja była spowodowana tym, że wnioskodawcy w trakcie rozpatrywania wniosków uzupełniali dokumenty. Ponadto w 19 listopada 2020 roku pracownik wydający Zaświadczenia uczestniczył w szkoleniu obejmującym swoim zakresem zagadnienia związane z wydawaniem przedmiotowych zaświadczeń. Dlatego też (...) przedłużano termin załatwienia sprawy. Gmina Wizna wydawała zaświadczenia o wysokości dochodu od listopada 2020 roku, tj. praktycznie od momentu uruchomienia Programu.*

(akta kontroli str. 139-142)

Zaświadczenia wydawano w oparciu o dokumenty dostarczone przez wnioskodawców, tj. m.in. deklaracji podatkowych PIT-37 i PIT-40A, decyzji ustalających wysokość podatku rolnego, oświadczeń o wielkości gospodarstwa rolnego oraz zaświadczeń o wielkości przeliczeniowej gruntów rolnych. We wszystkich przypadkach przedkładane dokumenty były weryfikowane przez uprawnionego pracownika OPS z wykorzystaniem systemów Amazis-świadczania rodzinne oraz Emp@tia³³.

(akta kontroli str. 90, 142-247)

3.5. Do dnia 23 czerwca 2021 r. Urząd pośredniczył w złożeniu 15 wniosków o udzielenie dotacji w ramach Programu. Złożono je od 13 września 2019 do 23 czerwca 2021 roku, zaś łączna kwota wnioskowanego dofinansowania wyniosła 298,6 tys. zł³⁴. Zostały one pozytywnie zweryfikowane przez Urząd, a żaden z wnioskodawców nie wycofał wniosku za pośrednictwem Urzędu.

(akta kontroli str. 132, 141)

3.6. Zgodnie z warunkami Porozumienia z 20 lipca 2019 r. opisanego w pkt. 1.1 wystąpienia pokontrolnego, we wszystkich przypadkach wnioski o dofinansowanie zostały przekazane do WFOŚiGW w terminie 5 dni roboczych od daty zakończenia weryfikacji przez uprawnionego pracownika Urzędu.

(akta kontroli str. 141)

3.7. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie pomoc przy rozliczaniu otrzymanego dofinansowania uzyskało 12 wnioskodawców. W stosunku do trzech wnioskodawców Urząd nie posiada wiedzy dotyczącej sposobu realizacji / rozliczenia dofinansowania. Pracownik odpowiedzialny za realizację zadań w zakresie PPCP wyjaśniła, że: *(...) nie posiadam żadnych dokumentów dotyczących rozliczania przez poszczególne osoby otrzymanego*

³⁰ Zaświadczenie nr OPS.ŚP. Cz. P. 571.1.4.2020 z 28 grudnia 2020 r.

³¹ Wydawane odpowiednio od 28 grudnia 2020 r. do 26 maja 2021 r.

³² Dz. U. 2021 poz. 735 t.j.

³³ Systemy umożliwiały m.in. weryfikację informacji w zewnętrznych systemach bazach danych m.in.: Ministerstwa Finansów, PESEL, ZUS, KRUS czy CEDIG.

³⁴ W poszczególnych latach kwota wnioskowanego dofinansowania za pośrednictwem Urzędu wynosiła: w 2019 roku – 64,5 tys. zł, w 2020 – 165,5 tys. zł, oraz w 2021 (do dnia 23 czerwca) 68,59 tys. zł.

dofinansowania. Po skompletowaniu wniosku o płatność beneficjenci Programu sami wysłali komplet dokumentów pocztą do WFOŚiGW w Białymstoku. (akta kontroli str. 90, 123, 141)

3.8. W Urzędzie nie zlecano weryfikacji wniosków o dofinansowanie oraz rozliczenia przyznanego dofinansowania z Programu podmiotom zewnętrznym, w tym osobom fizycznym. (akta kontroli str. 129)

3.9. Do dnia rozpoczęcia kontroli Urząd złożył do WFOŚiGW jeden wniosek o wypłatę środków określonych w aneksach nr 1/2020 r. z 31 grudnia 2020 r. oraz nr 1/2021 z 26 maja 2021 r. opisanych w pkt. 1.1 wystąpienia pokontrolnego, za I kwartał 2021 r. z naruszeniem 14 dniowego terminu wynikającego z zawartego porozumienia, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Pracownik Urzędu odpowiedzialna za realizację zadań w ramach PPCP wyjaśnił, że: *Żaden wniosek złożony za pośrednictwem Urzędu do WFOŚiGW nie został cofnięty celem dokonania korekty. Z mojej wiedzy wynika, że 12 wniosków o wypłatę środków zostało pozytywnie zweryfikowanych. WFOŚiGW w Białymstoku nie przekazywał do Urzędu Gminy Wizna informacji o sposobie rozpatrzenia wniosku o płatność.*

(akta kontroli str. 123, 259-262)

3.10. Gmina nie składała do WFOŚiGW w Białymstoku zastrzeżeń, co do sposobu weryfikacji danych ujętych we wnioskach o wypłatę środków. (akta kontroli str. 129)

3.11. W dniu 2 czerwca 2021 r. Urząd otrzymał z WFOŚiGW zaliczkę w wysokości 9 tys. zł na uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego. Do dnia zakończenia kontroli z przekazanych środków wydatkowano 948,80 zł na dodatek służbowy dla pracownika realizującego zadania w zakresie PPCP.

Wg stanu na dzień 14 lipca 2021 r. Urząd otrzymał żadaną kwotę wypłaty środków³⁵ za wydane zaświadczenie określoną we wniosku skierowanym do WFOŚiGW za I kwartał 2021 roku.

Zastępca Wójta wyjaśnił, że: *Na dzień dzisiejszy Gmina nie jest w stanie stwierdzić, czy otrzymane środki na pokrycie kosztów poniesionych przy wdrażaniu PPCP są wystarczające.*

(kontroli akta str. 90, 131,257-258)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na przekazaniu wniosku o wypłatę środków nr 1 (za I kwartał 2021 roku) do WFOŚiGW w Białymstoku 29 kwietnia 2021 r, tj. z opóźnieniem wynoszącym 15 dni w stosunku do terminu określonego w § 3 pkt 7 aneksu nr 1/2020 z 31 grudnia 2020 r., zgodnie z którym gmina zobowiązana była dostarczyć do WFOŚiGW ww. wniosek wraz z wymaganymi załącznikami w terminie do 14 dni po zakończeniu kwartału. Zastępca Wójta wyjaśnił, że powodem przekroczenia terminu było przeoczenie. Dodał, że przy przekazywaniu kolejnych raportów terminy wynikające z ww. porozumienia będą zachowywane. (akta kontroli str. 90, 255-262)

OCENA CZĄSTKOWA

W Urzędzie poprawnie zweryfikowano i przekazano WFOŚiGW w wymaganym terminie wnioski o dofinansowanie z Programu pomimo braku odrębnych pisemnych instrukcji postępowania z tego zakresu. Zaświadczenia o dochodach na potrzeby Programu wydawano w oparciu o dokumenty dostarczone przez wnioskodawców i po weryfikacji deklarowanych dochodów. Trzy zaświadczenia (z siedmiu) sporządzono z wykorzystaniem dedykowanego systemu informatycznego. Z opóźnieniem wynoszącym 15 dni w stosunku do terminu określonego w aneksie nr 1/2020 z 31 grudnia 2020 r. przekazano do WFOŚiGW wnioski o wypłatę należnych środków finansowych za pierwszy kwartał 2021 roku.

³⁵ Środki w wysokości 50 zł przekazano na konto Urzędu 18 czerwca 2021 r.

IV. Wnioski

Wnioski W związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 53 ust 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Podjęcia działań edukacyjnych, promocyjnych i informacyjnych wśród mieszkańców Gminy, w tym osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, dotyczących PPCP, a także cykliczne organizowanie spotkań, propagujących rozwiązania zmniejszające zużycie energii m.in. przewidziane w zawartym z WFOŚiGW Porozumieniu.
2. Terminowe przekazywanie do WFOŚiGW wniosków o wypłatę środków za wydane zaświadczenia.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

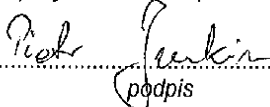
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

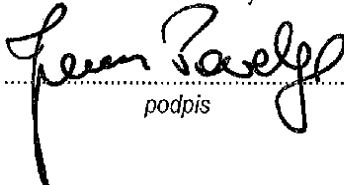
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, 6 września 2021 r.

Kontroler:
Piotr Jurkin
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
Janusz Pawelczyk

.....
podpis